

Gép és szerkezeti elemek

**Bevezetés
Terhelések
Anyagok**

Borbás Lajos
Prof. Emeritus

Irodalom

Szendrő Péter (szerkesztette): Gépelemek (B.Sc. alapkönyv)
Mezőgazda kiadó, (2007). ISBN 978-963-286-37-1-9

Zsáry Árpád: Gépelemek I. (Tankönyvkiadó, 1989. -től több kiadás)

Jármű- és hajtáselemek I. E-Tanköny. A II. Nemzeti
Fejlesztési Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program
TÁMOP-4.1.2/A/2-10/1-2010-0018 azonosító számú
programja keretében készült jegyzet. www.tankonyvtar.hu

Gépelemek I. feladatok. Szerkesztette: Devecz János.
Műegyetemi Kiadó (1995). 75 009

MYER KUTZ (*Edited by*), (Myer Kutz Associates Inc.),
Mechanical Engineers' Handbook (A Wiley-Interscience
Publication, JOHN WILEY & SONS INC. New York, Toronto)

Bevezetés

Gép,- és szerkezeti elemek felosztása, osztályozása.

Alakadásuk, szilárdsági számításuk alapjai.

Terhelések osztályozása, terhelési modellek definiálása.

Szerkezeti anyagok tulajdonságai.

Gépek, berendezések, járművek, szerkezetek felépítése:

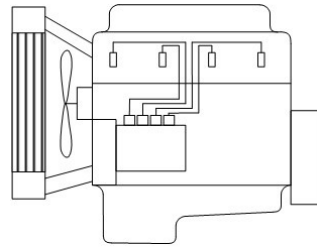
különböző méretű és bonyolultságú

szerelt egységek,

részegységek,

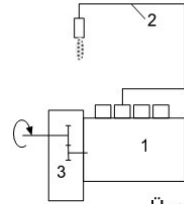
alkotóelemek (gépelemek) összessége (1)

I.

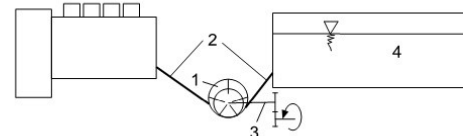

1 - szivattyú	5 - tengely
2 - csővezeték	6 - ágyazások
3 - hajtás	7 - tömítés
4 - tartály	8 - kötések
	9 - henger-dugattyú

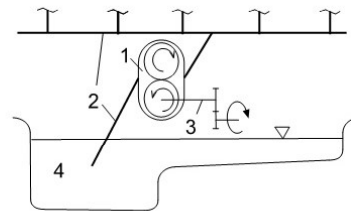
II.

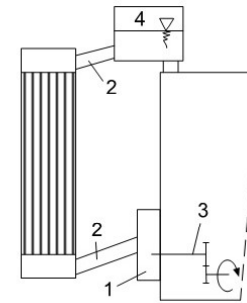
Üzemanyag befecskendező rendszer

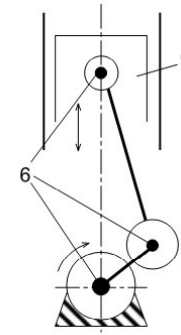
Üzemanyag ellátó rendszer

Kenő rendszer

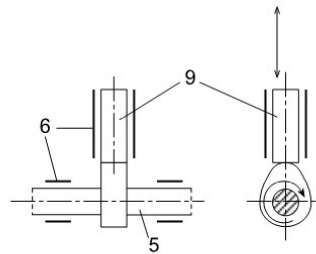

Hűtő rendszer

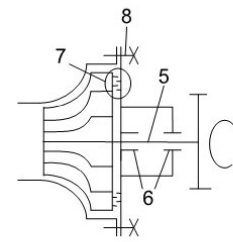

Forgattyús hajtómű

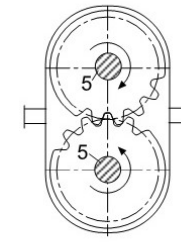
III.

Dugattyús szivattyú

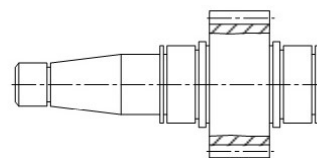

Centrifugális szivattyú

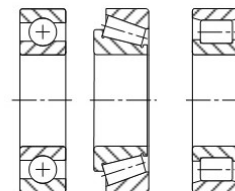

Fogaskerék szivattyú

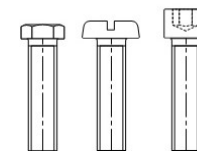
IV.

Tengely és fogaskerék

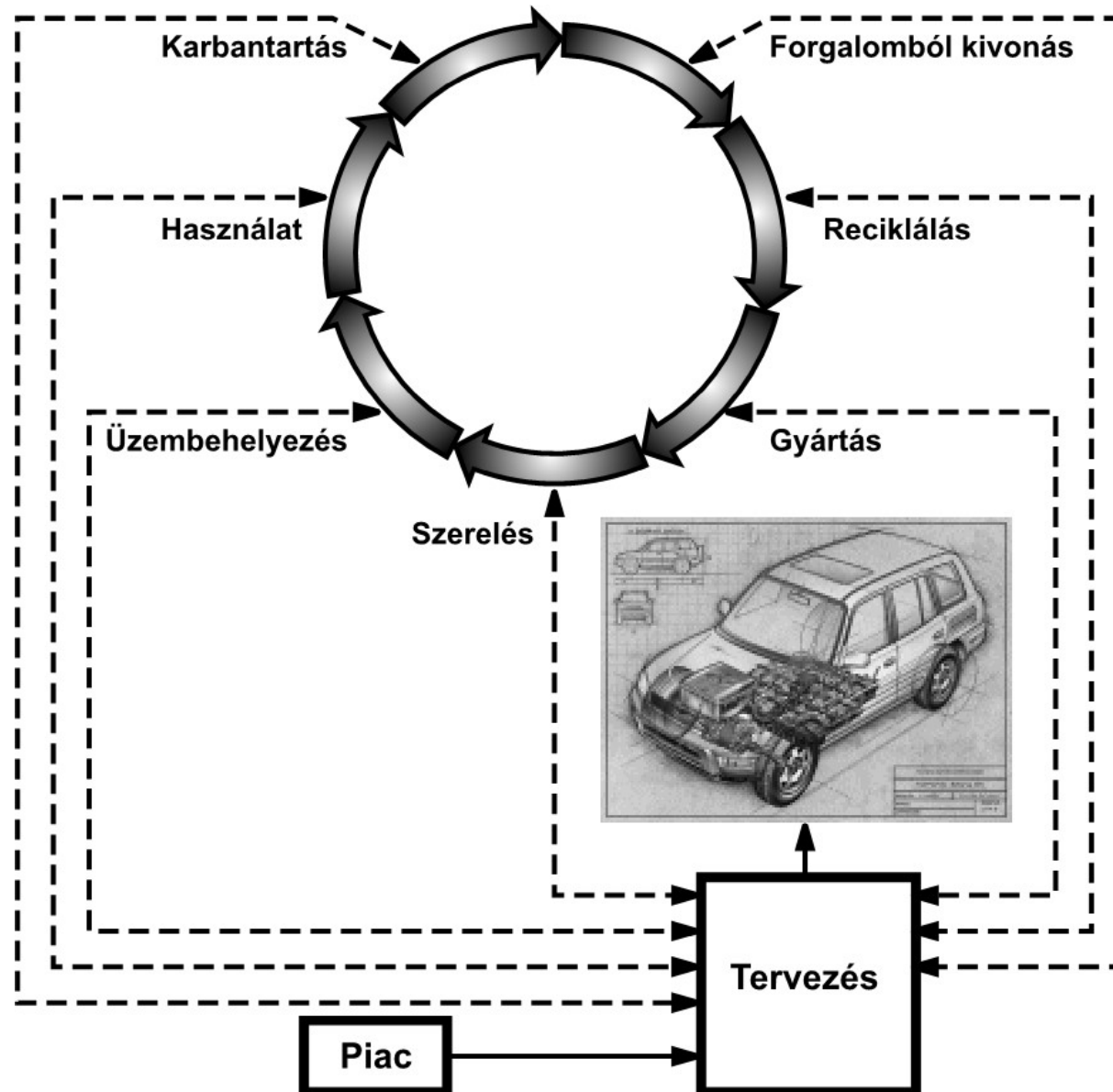
Csapágyak

Csavarok

1. ábra

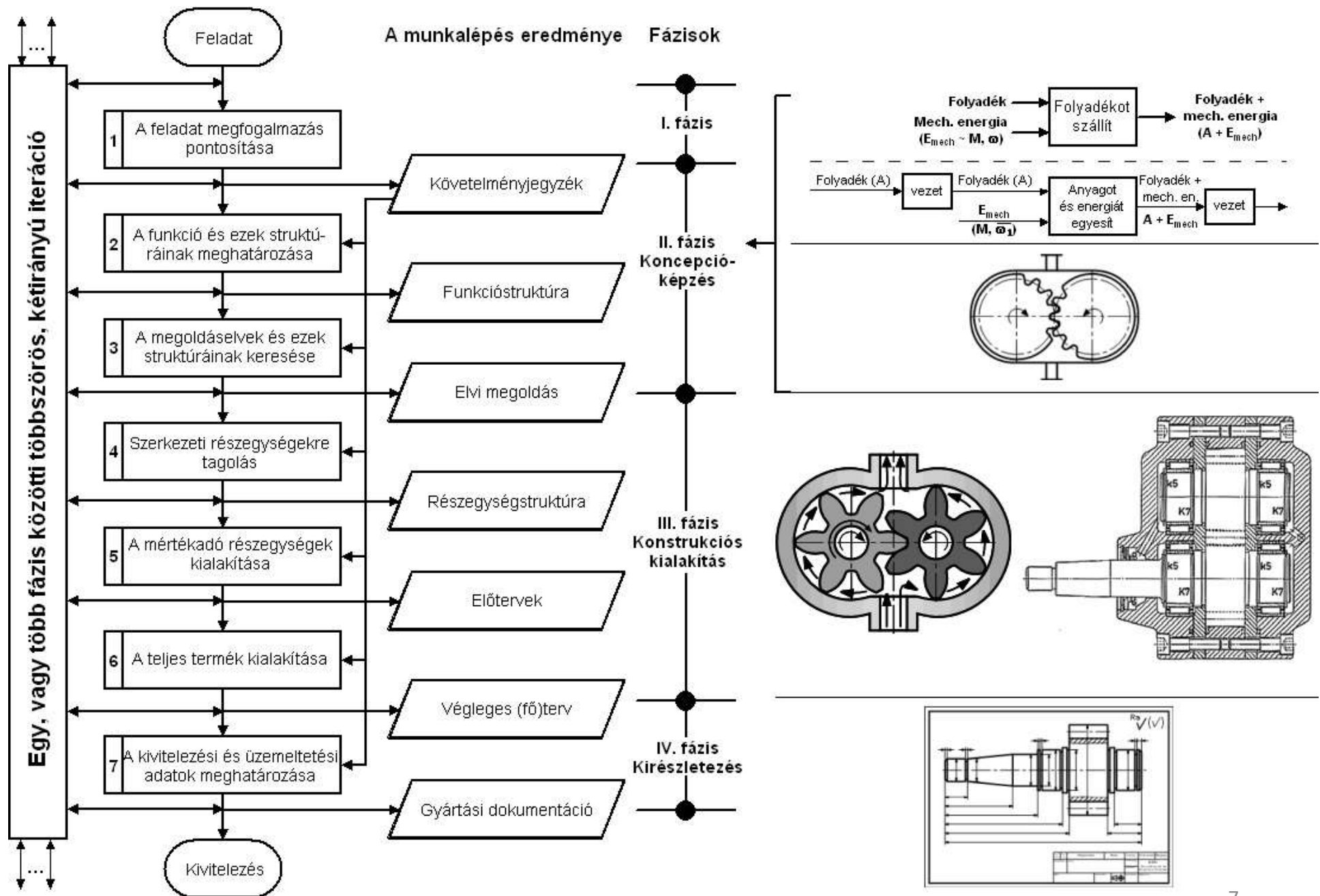
Termék életciklus: piaci igény, tervezési folyamat (konceptió, minőségi tervezés, mennyiségi tervezés), gyártás, szerelés, üzemelés, karbantartás, forgalomból kivonás, visszanyerés. (2)

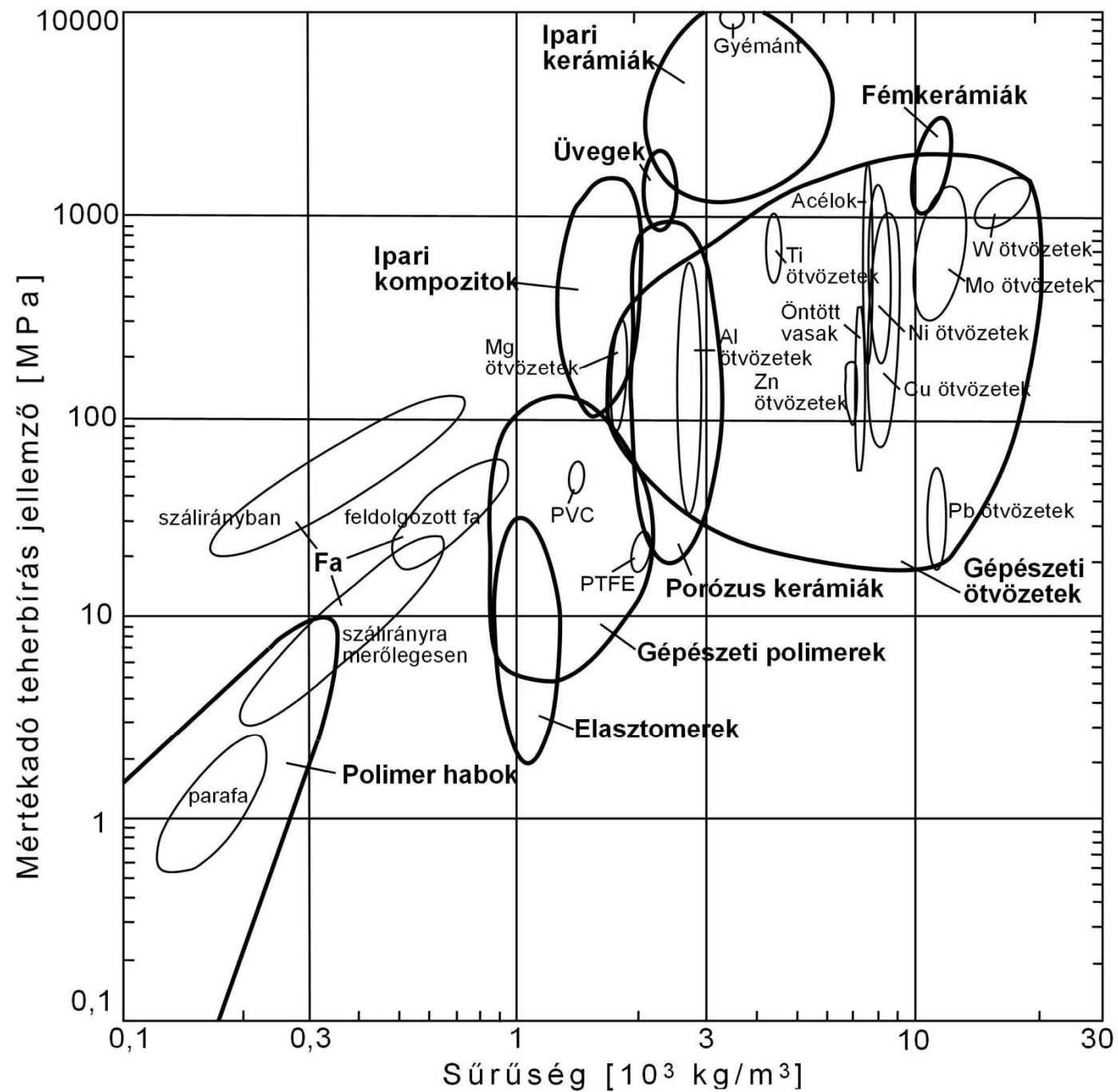

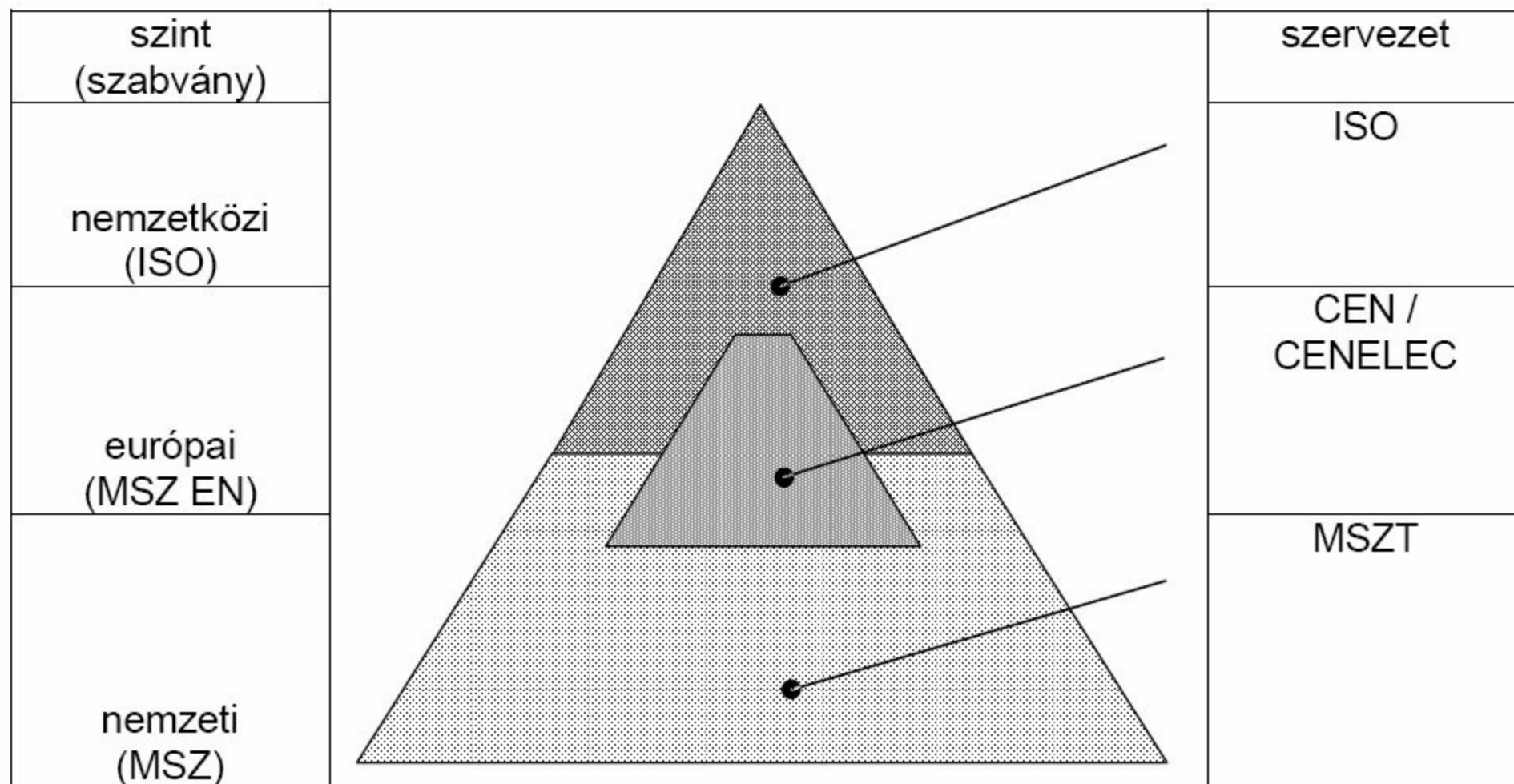
A **tervezéssel, méretezéssel, alakadással** foglalkozó tudományok egyike a **gépelemek, szerkezeti elemek, járműelemek**, amely:

eljárások, szabályok, szabványok alapján, a tervezendő valami **működési körülményeinek és feltételeinek ismeretében**, a szóba-jöhető **anyag-választékból** a megfelelőt kiválasztva, **alak, formaadást követően**, a **gyárthatósági szempontok ismeretében *megtervezi*** a megálmodott járműelemet, gépelemet, szerkezeti elemet.

Ebben a munkában **támaszkodik** a mechanika, matematika, anyagismeret, gyártástechnológia tudományainak ismereteire. (4), (5), (6).

Terhek, terhelések – anyagtulajdonságok *ismerete , összevetése, a megfelelőség megállapítása.*

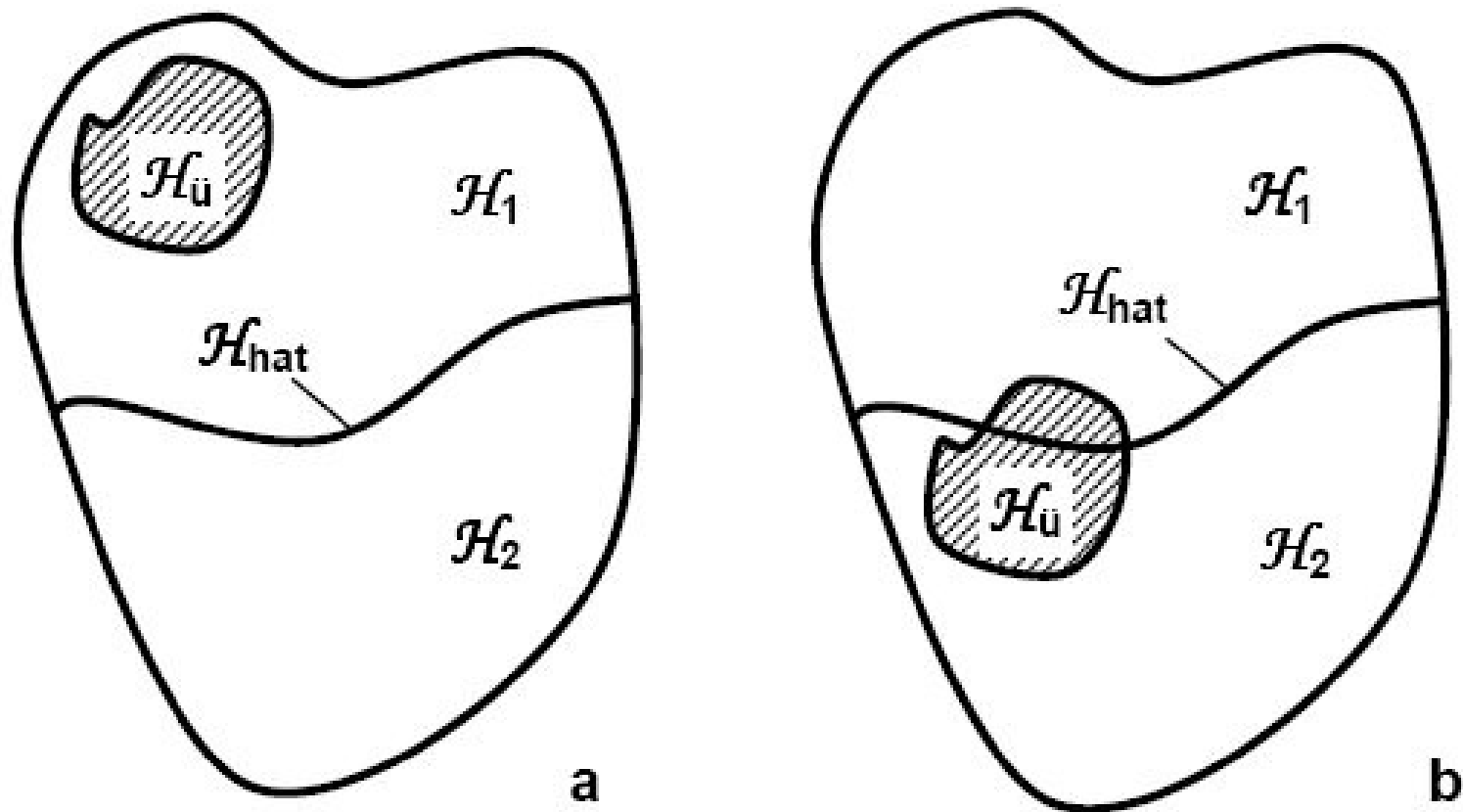
Határállapotok terhelésekre valamint az alkalmazott **anyagokra vonatkozóan a teherbírások:**
méretezési folyamat eredményeként határozhatók meg.

Valószínűségi változóként értékelve a közös halmazok. Ez alapján értékelhető a megbízhatóság valószínűsége, vagy a tönkremenetel valószínűsége.

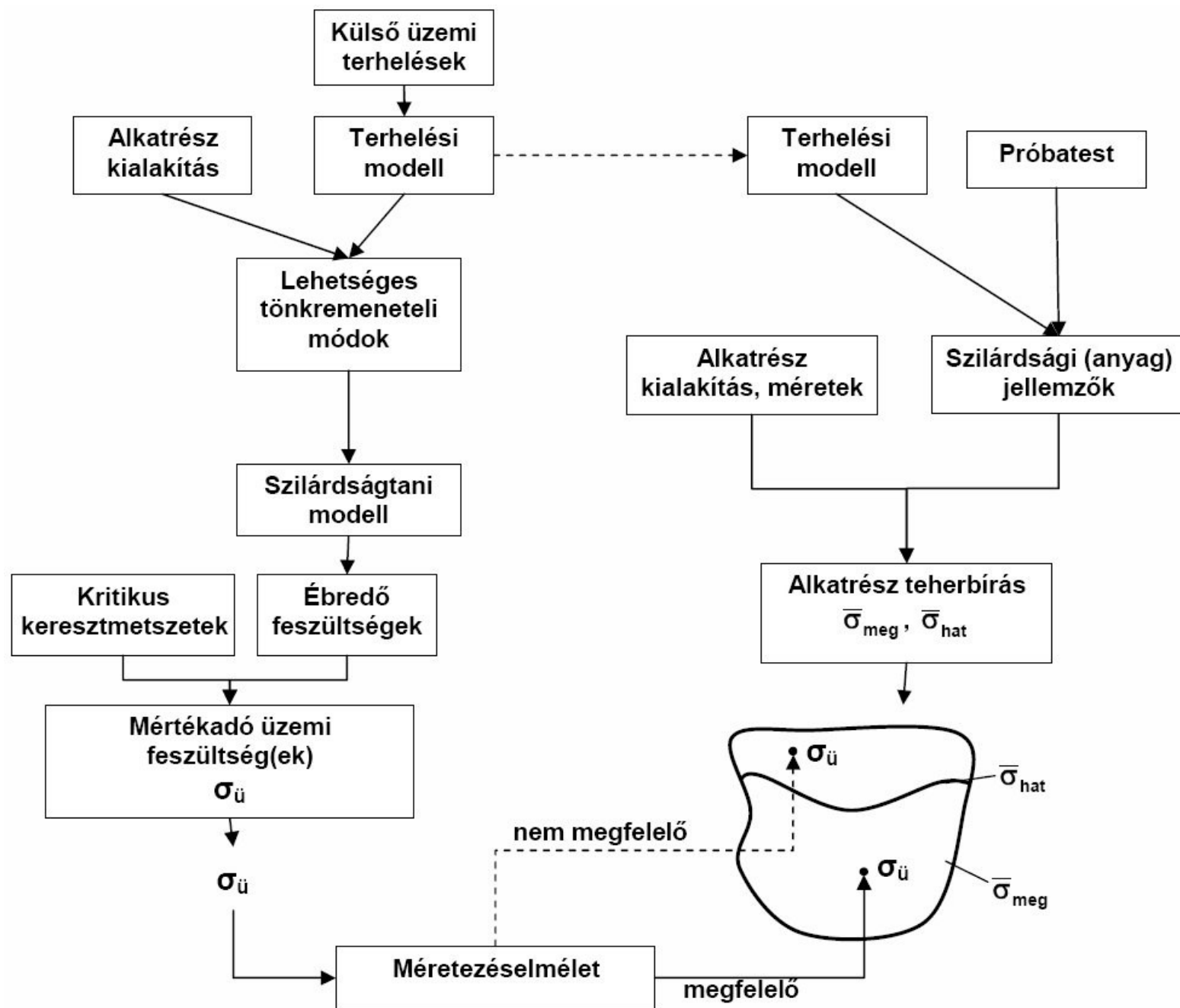
A folyamatok szórása (normál eloszlások esetén) hatással van a biztonsági tényező és a megbízhatóság értelmezésére.

Terhek: osztályozás többféle szempont szerint: időbeni változás szerint, a területre vonatkozó megoszlása, elhelyezkedése és hatását tekintve.

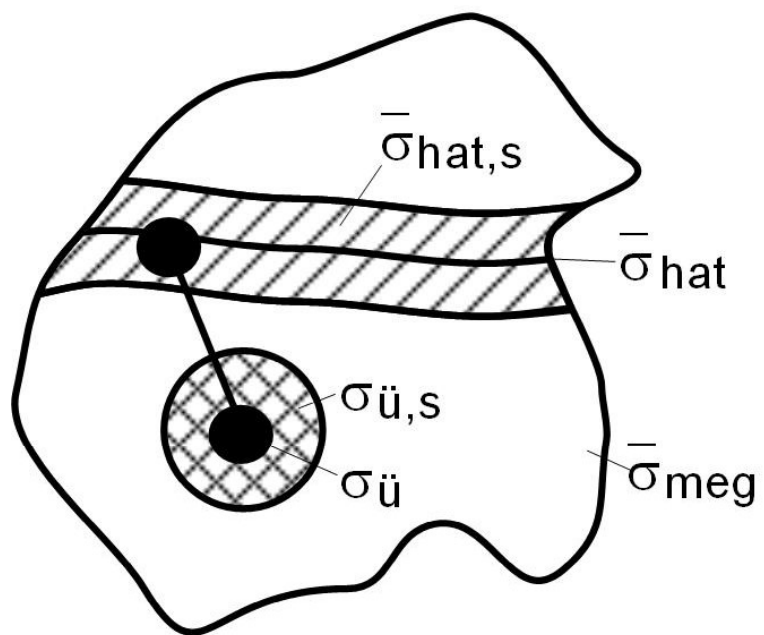
Határállapotok

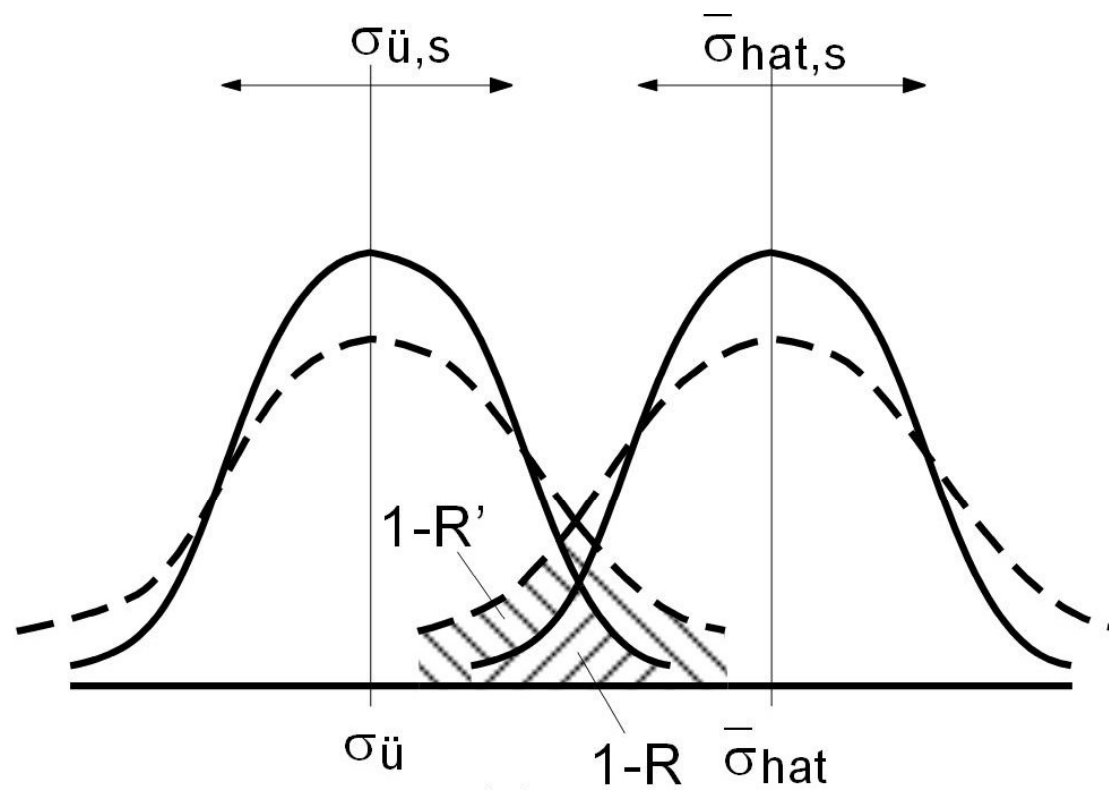
1.2-2. ábra

3. ábra

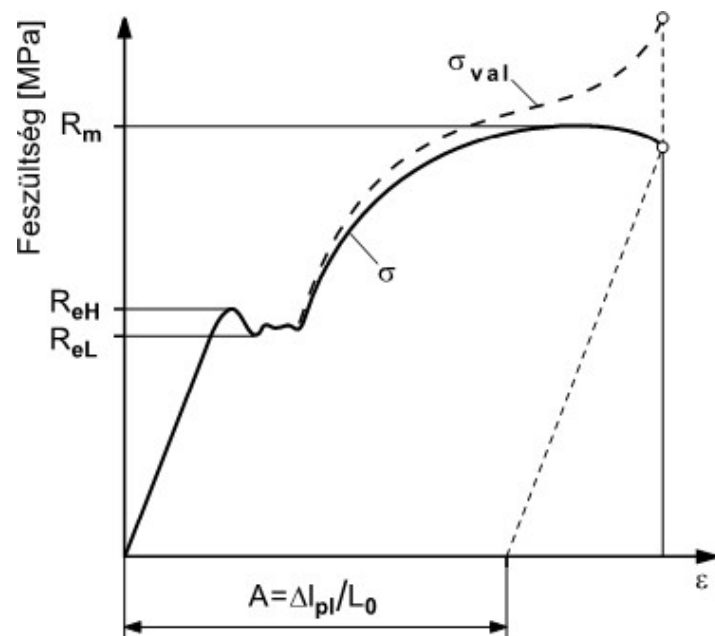

a)

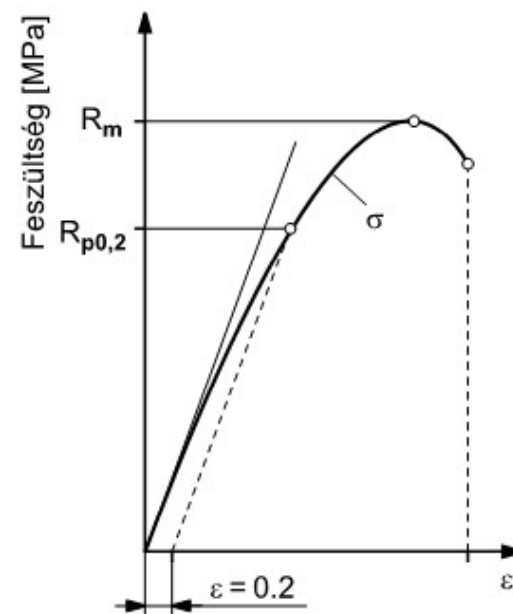

b)

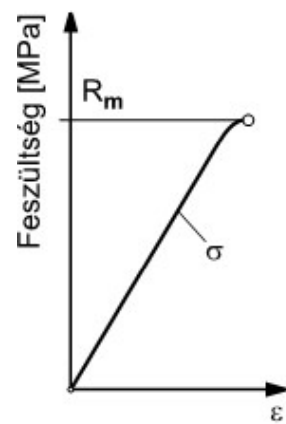
4. ábra

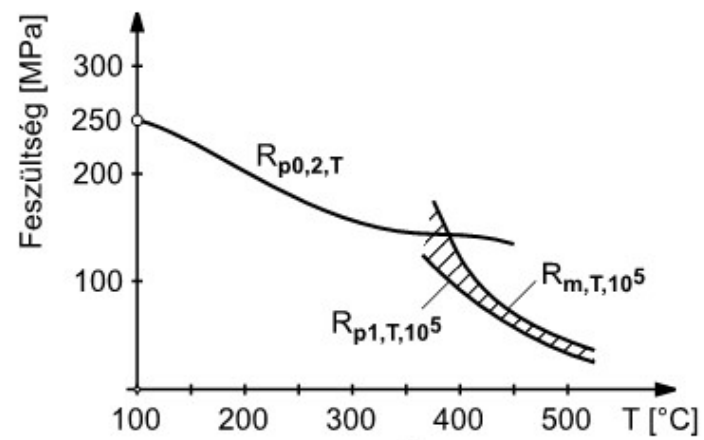
a)

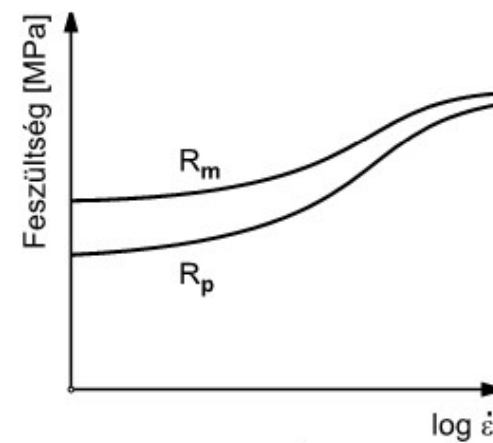
b)

c)

d)

e)

19. ábra

Anyagtulajdonságok: kísérletekből

